

«Бекітемін»
Көлік колледжінің директоры
А.С.Нугымаров
« 19 » 2025 жыл

**Абай облысы білім басқармасының
"Көлік колледжі" КМҚК колледжішілік бақылау туралы
Ереже**

1. Жалпы ережелер

1.1. Білім беру үдерісін колледжішілік бақылау - білім беру процесінің жағдайын есепке алу мен талдауды жоспарлы, мақсатты және объективті тексеру жүйесі, педагогикалық ұжымды басқару нысандарының бірі, оқытушыларды оқу орнын басқаруға тарту.

Колледждің колледжішілік бақылауының негізгі мақсаты-жұмыстағы кемшіліктердің алдын алу, анықтау және жедел жою, Оқу-тәрбие процесін және оның бөлімшелерінің жұмысын жақсарту резервтерін іздеу, техникалық және кәсіптік білім беру жүйесінің студенттерін оқыту және тәрбиелеу сапасын арттыру мақсатында инженерлік-педагогикалық қызметкерлерге нақты көмек көрсету арқылы оқу орнының қызметін жан-жақты жетілдіру болып табылады.

1.2. Колледжішілік бақылаудың негізгі міндеттері: Қазақстан Республикасының Білім беру саласындағы заңнамасының, құрылтайшының нормативтік-өкімдік құжаттарының орындалуын бақылауды жүзеге асыру, педагогикалық кеңес пен әдістемелік кеңес шешімдерінің, колледж бойынша бұйрықтардың орындалу барысы мен сапасын жүйелі талдау, Оқу-тәрбие жұмысының жағдайын, инженерлік-педагогикалық қызметкерлердің қызметін тексеру; алдыңғы қатарлы педагогикалық тәжірибені зерделеу, оқытушылар мен өндірістік оқыту шеберлерімен педагогика мен ғылыми-техникалық прогрестің жетістіктерін пайдалану болып табылады.

1.3 Оқу-тәрбие процесін бақылау – колледж директорының маңызды функцияларының бірі. Ол колледждің колледжішілік бақылауына басшылықты жүзеге асырады және оның ұйымдастырылуы мен жай-күйіне дербес жауапты болады. Бақылау колледж әкімшілігінің қызметін түзететін реттеуші рөлінде болады. Колледжішілік бақылауды тікелей ұйымдастырушы директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары болып табылады. Бақылауды директордың өндірістік жұмыс жөніндегі орынбасары, директордың тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары, бөлім меңгерушілері, әдіскер жүзеге асырады.

1.4 Білім беру процесін колледжішілік бақылауды тағайындау – колледж қызметінің мамандарды даярлау сапасы бойынша МЖМБС талаптарына толық сәйкес келуіне қол жеткізу. Колледжішілік бақылау педагогтар мен студенттер қызметінің әр түрлі жақтарын тексеруді, есепке алуды және талдауды, алынған нәтижелерді оқыту мен тәрбиелеудің қойылған мақсаттарымен салыстыруды, сондай-ақ оларды бағалауды қамтиды.

2. Білім беру процесін колледжішілік бақылауды жоспарлау

2.1. Колледжде бақылау бірыңғай жоспарлы және әдістемелік негізде жүзеге асырылады. Болашақ бақылау жоспары колледждің бес жылдық даму жоспары негізінде жасалады. Перспективалық жоспарда бақылау үшін белгіленген проблемалар, оларды орындаудың болжамды мерзімдері және жауапты тұлғалар көрсетіледі. Бақылаудың ағымдағы жоспары перспективалық жоспардың ұстанымдарын аша отырып, тексерудің нақты мақсаттарын, мазмұны мен объектілерін, оларды жүргізу нысанын (шолу, алдын ала, дербес, тақырыптық, фронтальды, сыныптық-жалпылама, кешенді-жалпылама және т. б.) айқындауы тиіс.)

2.2. Колледжішілік бақылауды жоспарлау кезінде:

- оқу-тәрбие үрдісінің барлық жақтарын тексеру жүйесі, оқу сабақтарын өткізу сапасына, студенттердің білімі мен шеберлігінің деңгейіне ерекше көңіл бөле отырып;
- іс-әрекеттерді үйлестіру және колледж басшылығы тарапынан талаптардың бірлігі, алдыңғы тексерулердің ұсыныстарының орындалуын бақылау;
- Колледж басшыларының қызметіне, мамандығына және практикалық тәжірибесіне сәйкес бақылау учаскелерін бөлу;
- колледждің әрбір басшысы қатысатын оқу сабақтарының саны;
- бақылау қорытындысы бойынша іс-шаралар.

2.3. Колледжішілік бақылауды жоспарлау кезінде колледж директорының кемінде бір оқу сабағына, директордың орынбасары – екі, бөлім меңгерушілері – төрт, әдіскерлер – алты оқу сабағына міндетті түрде қатысуын қарастыру керек.

2.4. Колледжішілік бақылауды жоспарлау колледждің бір ай және бір жылға арналған жұмыс жоспарының дербес бөлімі түрінде жүзеге асырылады. Бұл ретте өткен оқу жылындағы колледждің оқу-тәрбие жұмысының қорытындылары, педагогикалық кеңестің шешімдері, әдістемелік комиссиялардың және әдістемелік кеңестің ұсыныстары ескеріледі.

Бақылаудың нақты мақсаттары, мазмұны мен әдістері, сондай-ақ оны жүзеге асыратын адамдар бір айға арналған бақылау жоспарында көрсетіледі.

3. Колледжішілік бақылаудың мазмұны. Колледжішілік бақылаудың негізгі бағыттары

3.1. Оқу-тәрбие процесі:

- оқытудың оқу-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік деңгейі және тәрбие жұмысының жағдайы;
- оқу жоспарлары мен бағдарламаларын, жоспарлаушы, есептік және есептік құжаттаманы орындау;
- студенттердің дене тәрбиесінің жағдайы және студенттердің тіршілік қауіпсіздігі және әскери қызмет негіздерін білуі;
- студенттің жеке және өзіндік жұмысын, сыныптан тыс және үйірме жұмысын ұйымдастыру;
- әдістемелік жұмысты ұйымдастыру және оның тиімділігі, оқытушылар мен өндірістік оқыту шеберлерімен жеке жұмыс жоспарларын орындау;

- оқытушылар мен өндірістік оқыту шеберлерінің жұмыс жүйесі, озық педагогикалық тәжірибе және оқытудың жаңа педагогикалық технологияларын енгізу;
- әр пән мен мамандық бойынша оқу-материалдық базаның жағдайы.

3.2. Педагогикалық кадрлар:

- нормативтік құжаттардың орындалуын бақылау;
- педагогикалық кеңес шешімдерінің орындалуын бақылау;
- ПЦК жұмысын бақылау;
- оқытушылардың біліктілігін арттыруды бақылау;
- оқытушылардың өз білімін бақылау.

3.3. Оқу-материалдық базасы:

- кабинеттер мен зертханалардың жаңа жабдықтармен жабдықталуын бақылау
- көрнекі құралдарды және ТСО есепке алуды, сақтауды және пайдалануды бақылау;
- сыныптан тыс тәрбие жұмысы үшін оқу-материалдық базаның құрылуын бақылау.

4. Колледжішілік бақылаудың түрлері мен нысандары

4.1. Қойылған міндеттерді шешу үшін колледжішілік бақылауды оның әр түрлі түрлері мен нысандарын үйлестіре отырып, жүйелі түрде жүргізу қажет. Қойылған мақсатқа байланысты колледжішілік бақылау фронтальды да (оқу-тәрбие процесін қоюды терең және жан-жақты зерделеу), сондай-ақ тақырыптық да (белгілі бір мәселені тереңдете зерделеу) жүзеге асырылуы мүмкін. Тексеру объектісіне байланысты ол дербес (бір оқытушыны немесе өндірістік оқыту шеберін зерделеу), пәндік-жалпылаушы (бір пән оқытушыларының немесе бір мамандық бойынша өндірістік оқыту шеберлерінің жұмысын тексеру), сыныптық-жалпылаушы (бір оқу тобында жұмыс істейтін оқытушылардың жұмысын зерделеу) болуы мүмкін.

4.2. Колледжішілік бақылау ретінде мынадай әдістер қолданылуы мүмкін:

- өндірістік және Теориялық оқыту сабақтарына, сыныптан тыс тәрбие іс-шараларына, үйірмелерге, секцияларға, қызығушылықтары бойынша клубтарға және т. б. қатысу және талдау;
- оқу жоспарлары мен бағдарламаларының орындалуын талдау;
- фронтальды бақылау және тексеру жұмыстарын жүргізу арқылы студенттердің кәсіби дайындық деңгейін тікелей тексеру;
- өндірістік оқыту шеберлерінің, оқытушылардың және студенттердің білімін тексеру және техникалық қауіпсіздік ережелерін сақтау;
- оқу-жоспарлау құжаттамаларының, есептер мен статистикалық деректердің жай-күйін талдау;
- оқу-көрнекі құралдарын, техникалық оқыту құралдарын, жабдықтарды, есептеу техникасы құралдарын пайдалану тиімділігін тексеру.

5. Бақылау жүргізу

5.1. Бағдарламаның мазмұнын, нысандары мен әдістерін анықтайтын негізгі құжат болып табылады. Тексеру бағдарламалары әрбір бақылау іс-шараларын жүргізу үшін олардың мақсаттары мен мазмұнын ескере отырып әзірленеді. Бағдарламаға мыналар кіреді: тексерудің мақсаты мен ұзақтығы, оны жүргізу жөніндегі әдістемелік нұсқаулар, сұрақтар тізбесі, олар бойынша тексеру

қойылған мақсатқа сәйкес толық мәліметтер алуға мүмкіндік береді. Тексеру бағдарламасын колледж директоры бекітеді.

5.2. Бақылау іс-шараларын өткізу алдында колледж директоры немесе оның тапсырмасы бойынша директордың орынбасары бақылау жүргізу үшін тағайындалған тұлғаларға Мұқият нұсқау береді. Нұсқаулық барысында тексерушілерге бақылау объектісін, оның колледж қызметіндегі орнын және ол шешетін міндеттерді сипаттайтын алдын ала мәліметтер, қолданыстағы нормативтік және колледжішілік құжаттамада бақылау объектісіне қойылатын негізгі талаптарды жүйелендіріп баяндау, тексеру жүргізу әдістемесі, оның нәтижелерін аяқтау және ресімдеу тәртібі хабарланады.

5.3. Тексеру жүргізуге неғұрлым құзыретті адамдар тартылады. Қажет болған жағдайда Комиссия құрамына колледждің қоғамдық ұйымдары басшыларының келісімі бойынша олардың өкілдері кіреді.

5.4. Тексеру барысында тексерілетін адамдардың қызметін бағалаудағы кінәрат пен объективтілікті қоспағанда, іскерлік атмосфераны құру, қажетті талап пен тілектестік сақтау қажет. Тексерушілер бақылау қорытындылары бойынша түпкілікті қорытынды дайындалғанға дейін тексерілушілерді тексерудің нәтижелерімен және материалдарымен уақтылы таныстыруға міндетті.

5.5. Тексеру аяқталғаннан кейін бақылау материалдары сапалы ресімделеді, тексеру нәтижесінен туындайтын іс-шаралар жоспары әзірленеді.

5.6. Колледж директоры анықталған кемшіліктерді жою бойынша құрылымдық бөлімшелердің жұмысын бақылауды ұйымдастырады. Кемшіліктерді уақтылы жоюға құрылымдық бөлімшелердің басшылары жауапты болады.

6. Тексеру қорытындысы бойынша

6.1. Бақылау нысанына, мақсаттары мен міндеттеріне байланысты, сондай-ақ істердің нақты жағдайын ескере отырып, педагогикалық немесе әдістемелік кеңестердің отырыстары, өндірістік кеңестер, педагогикалық құраммен жұмыс кеңестері, әкімшілік-қоғамдық кеңестің отырыстары өткізіледі. Тексеру нәтижелері педагог қызметкерлерді аттестаттау кезінде ескеріледі.

6.2. Колледж директоры колледжішілік бақылау нәтижелері бойынша шешім қабылдайды:

- тиісті бұйрықты шығару туралы;
- алқалық органның қорытынды бақылау материалдарын талқылауы туралы;
- белгілі бір сарапшыларды тарта отырып, қайта бақылау жүргізу туралы;
- қызметкерлерді тәртіптік жауапкершілікке тарту туралы;
- қызметкерлерді көтермелеу туралы;
- өз құзыреті шегінде өзге де шешімдер.

7. Білім беру процесін колледжішілік бақылауды есепке алу

7.1. Колледжішілік бақылауды есепке алуды жүзеге асыру үшін әрбір оқытушы мен өндірістік оқыту шеберіне оның жұмысының нәтижелері бар папка ашылады. Папкаға сабаққа қатысқан барлық талдау нәтижелері және осы оқытушы мен өндірістік оқыту шебері жұмысының басқа да жақтары енгізіледі. Жұмыстың кемшіліктерін жою бойынша тұжырымдар мен нақты ұсыныстар көрсетілген құжаттар міндетті болуы тиіс.

7.2. Колледж ішіндегі бақылау нәтижелері бойынша колледж директоры директордың оқу ісі жөніндегі орынбасарының ұсынысы бойынша мезгіл-мезгіл

қосымша бұйрықтар мен өкімдер шығара алады. Ұжымдық талдау мен шешімдерді талап ететін мәселелер пәндік (циклдік) комиссиялардың, педагогикалық, әдістемелік немесе әкімшілік-қоғамдық кеңестердің талқылауына шығарылады.

7.3. Оқытушылар мен өндірістік оқыту шеберлерінің сабақтарға өзара қатысуы жұмыс тәжірибесін зерделеу мақсатында айына кемінде бір рет жүзеге асырылады. Өзара сабаққа қатысу туралы есеп колледждің әдістемелік кабинетінде сақталады.